

מ"ת 43994/05/22 - מדינת ישראל נגד אילנה ספורטה חניה

בית משפט השלום בפתח תקווה

מ"ת 43994-05-22 מדינת ישראל נ' ספורטה חניה (עציר)
תיק חיצוני: 209106/2022

בפני כבוד השופטת דורית סבן נוי
המבקשת
נגד
המשיבה
החלטה
רקע

מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד רוני רייס
אילנה ספורטה חניה (עציר) באמצעות ב"כ עו"ד עדי כרמלי

1. כנגד המשיבה הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות של **סחיטה באיומים** - עבירה לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ועבירה של **החזקת ונשיאת נשק** (תחמושת) - עבירה לפי סעיף 144(א) סיפא וסעיף 144(ב) סיפא לחוק העונשין.
2. בבד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה להורות על מעצרה עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדה.
3. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, המשיבה הינה פעילה פוליטית, המרבה לפרסם ברשתות חברתיות פרסומים פוליטיים ולהשתתף בהפגנות ומחאות פוליטיות כאשר בליבת השקפתה התנגדויות ועוינות כלפי ראש הממשלה, מר נפתלי בנט וסביבתו הקרובה.
במהלך התקופה, הרבתה המשיבה לפרסם ברשתות חברתיות פרסומים בגנות ראש הממשלה, לרבות גידופים, הכפשות בוטות, האשמות קשות ואיחולי משאלת מוות.
במהלך חודש אפריל 2022, הפנתה המשיבה לראש הממשלה איומים לרצוח אותו, את אשתו ואת בנו הקטין, אם לא יתפטר מתפקידו. בין המועדים 3.4.22 ועד ליום 11.4.22 הכינה המשיבה שני מכתבי סחיטה באיומים.
המכתב הראשון הוכנס לתוך מעטפה הממוענת בכתב ידה לאשת ראש הממשלה במקום עבודתה ובתוכה שמרדף ובו כדור רובה חי מסוג 5.56 מ"מ ודף נייר בו מודפס המלל: "**זה הכדור שיפגע בבטן הרכה שלך נפתלי בנט ויפגע היישר בי' ב' (בנו הקטין- ד.ס.ג.) אם לא תתפטר**".
המכתב השני הוכנס למעטפה הממוענת בכתב ידה לבנו הקטין של ראש הממשלה, בבית ראש הממשלה ומשפחתו ברעננה ובתוכה שמרדף ובו כדור רובה חי מסוג 5.56 מ"מ ודף נייר בו מודפס המלל: "**זה הכדור שיפגע וינטר את גילת שלך הנוכלת או אותך נפתלי בנט נוכל תתפטר עצה לך**".
בעת הכנת המכתבים הקפידה המשיבה לגעת בכל הפריטים באמצעות כפפות או שקית שעטתה לידיה על מנת לטשטש את עקבותיה.
בסמוך לסיום הכנת המכתבים, שלחה המשיבה המכתבים לנמעניהם. בשלהי חודש אפריל, התקבלו המכתבים, נבדקו

כחלק מהליך האבטחה והועברו לטיפול המשטרה.

4. כבר בדיון שהתקיים ביום 20.5.22, מועד הגשת כתב האישום, עתרה המשיבה להורות על שחרורה למעצר בית. ואולם, בית המשפט (כב' השופט שטרנליכט) קבע קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר מסוג מסוכנות.
5. בדיון שהתקיים ביום 23.5.22 הסכימו ב"כ הצדדים לקבלת תסקיר מעצר בעניינה של המשיבה.
6. בדיון שהתקיים ביום 7.6.22, נדונה בקשה לעיון חוזר מטעם ב"כ המשיבה בה עתר להורות על שחרורה בטרם יתקבל תסקיר, אולם בקשה זו נמחקה לאור הערות בית המשפט.
7. בדיון שהתקיים ביום 20.6.22, התקבל תסקיר שירות מבחן מקיף אשר סקר את תולדות חייה ועמדוניה של המשיבה, קבע כי רמת הסיכון בינונית ולא בא בהמלצה לשחרורה לחלופת מעצר וזאת לאחר שבחן את המפקחים ומצא כי החלופה אינה הולמת את הסיכון בשחרורה.

טיעוני ב"כ הצדדים

8. ב"כ המבקשת, עו"ד רייס, הפנה לאמור בבקשת המעצר, לעוצמת המסוכנות הנשקפת מהמשיבה בשים לב לכך שעצם הסחיטה והאיומים הקשים לוו בצירוף תחמושת חיה; שהסחיטה הופנתה באופן ישיר ומוחשי תוך תכנון מוקדם; לעובדה שבמעשים אלו יש כדי לפגוע מעבר לפגיעה הקונקרטית בראש הממשלה ובני משפחתו אלא בציבור בכללותו וביסודות המשטר הדמוקרטי. עוד נטען למסוכנות המתגברת נוכח העובדה שהמשיבה לא הורתעה מחקירה קודמת שנחקרה בחשד לאיומים על ראש הממשלה ברשת החברתית פייסבוק בחודש אוגוסט 2021, הגם שתיק זה נסגר בעילת מכלול נסיבות העניין, אלא הסלימה דרכיה. לשיטת המבקשת, העדר נטילת אחריות או הבעת חרטה והעובדה כי רב הנסתר על הגלוי באשר לגישתה לתחמושת חיה, מגבירים מסוכנותה. במעמד הדיון, הטעים עו"ד רייס כי לא בכדי מותבים שונים סברו כי יש מקום להמתין לתסקיר שירות מבחן וכי היה מצופה בהינתן נתוניה של המשיבה, אשה כבת 65 נעדרת הרשעות קודמות לקבלת תסקיר חיובי. ב"כ המבקשת הצהיר כי ככל שהיה מתקבל תסקיר חיובי בעניינה של המשיבה, היה נכון לשקול בחיוב אף לאמץ המלצתו. ואולם, לטענתו התקבל תסקיר מדאיג הן מבחינת המשיבה עצמה והן מבחינת החלופה. לשיטת ב"כ המבקשת התסקיר אינו מותיר פתח לשקילת אפשרות שחרור ולפיכך יש להורות על מעצרה עד לתום ההליכים כנגדה.

9. ב"כ המשיבה, עו"ד כרמלי הפנה לפרוטוקול הדיון מיום 18.5.22 במסגרת ערר שהוגש מטעם המשיבה לאחר שהוגשה הצהרת תובע, שם קבע בית המשפט המחוזי (כב' השופט שטמר), כי בשל גילה של המשיבה יש להקפיד שמעצרה יהיה קצר ככל האפשר וזאת שעה שנבחנה אפשרות הגשת כתב אישום חמור יותר בגין עבירה לפי חוק המאבק בטרור. עוד טען כי בית המשפט אינו מחויב להמלצות שירות המבחן וכי עליו להתרשם מהמפקחים בעצמו. ב"כ המשיבה חזר על נסיבות חייה הקשות כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, לעובדה ששירות המבחן התרשם מדרגת סיכון בינונית ולא גבוהה וכי ככל שזאת קיימת היא לביצוע אותן עבירות המיוחסות בכתב האישום ולא מעבר לכך. ב"כ המשיבה טען כי האב והגיס נפסלו בשגגה על ידי שירות המבחן ועל בית המשפט להתרשם בעצמו מהמפקחים. כמו כן הציע לחזק החלופה בבת נוספת של המשיבה, רופאה במקצועה, אשר לא נבחנה על ידי שירות המבחן. ב"כ המשיבה הפנה לגילה של המשיבה 65, למצבה הבריאותי, העדר הרשעות קודמות ולכך שמדובר "בעבירה טיפישית". לטענתו, עצם סגירת תיקה הקודם בגין עבירות דומות ברשתות החברתיות, שידר מסר שגוי למשיבה ולא הרתעתי. ב"כ המשיבה עותר להורות על שחרורה לצד צו פיקוח מעצרים.

דין והכרעה

10. אין חולק כי מקרה זה מקים שתי עילות מעצר, אחת העבירות המיוחסות למשיבה מקימה **חזקת מסוכנות סטטוטורית** מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו- 1996 (להלן: "**חוק המעצרים**") שכן המשיבה מואשמת בעבירה של החזקה ונשיאת תחמושת המהווה עבירת בטחון והשנייה, מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים שכן מעשיה מקימים **סיכון לבטחון ראש הממשלה, בני משפחתו והציבור בכללותו**.

עוצמת עילת המסוכנות מורכבת במקרה שלפניי הן ממהות המעשה והן ממיהות העושה.

11. מהות המעשה

מעשיה של המשיבה נבעו ממניע אידיאולוגי פוליטי והופנו באופן ישיר לראש הממשלה, אשתו ובנו הקטין. המכתבים נשלחו לאחר תכנון מוקפד תוך טשטוש עקבות ופנייה למקומות הפרטיים ביותר של בני המשפחה - בית מגורי ראש הממשלה ומקום עבודתה של אשתו.

המכתבים הכילו תוכן ישיר ומאיים בפגיעה באמצעות נשק אשר יפגע ישירות בראש הממשלה, אשתו ובנו הקטין תוך צירוף **אמצעי הנשק** עמו ימומש האיום ככל שראש הממשלה לא יתפטר. בעצם צירוף כדור חי לכל אחד מהמכתבים כשתוכן האיום הינו שימוש בכדור זה לפגיעה בראש הממשלה ומשפחתו יש כדי להצביע על עוצמת סיכון גבוהה.

המשיבה לא הסתפקה לכאורה בשליחת מכתב אחד, אלא שני מכתבים כשלכל אחד מהם צורף כדור חי ואחד מהם ממוען **לקטין**.

לכך תתווסף העובדה כי קודם לשליחת המכתבים, במשך חודשים רבים, הביעה המשיבה התנגדות ועוינות קשה כנגד ראש הממשלה אשר התבטאה בפרסומים רבים ברשתות החברתיות בגנות ראש הממשלה ובכלל זה, גידופים, הכפשות בוטות, האשמות ואיחולי משאלות מוות.

בית המשפט העליון התייחס לחומרה הנובעת כתוצאה מביצוע עבירות המבוצעות כלפי עובדי ציבור ומדברים אלו, אודות חומרת העבירה, ניתן ללמוד על המסוכנות הנשקפת מהם בשינויים המחויבים [ההדגשות אינן במקור- ד.ס.ג.]:

בע"פ 5214/13 מחמוד סירחאן נ' מדינת ישראל [30.12.13] נקבע כי:

"אכן, יש להביע סלידה ושאת נפש ממעשי תקיפה המכוונים כלפי העוסקים במלאכת השמירה על בטחונו של הציבור ועל אכיפת החוק. "מעשי תקיפה ואיומים כלפי שוטרי משטרת ישראל, רק מפני שהם ממלאים את תפקידם כחוק, מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה בנציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות [...] האינטרס הציבורי מחייב אפוא ששוטרים יוכלו למלא את תפקידם ללא מורא ופחד"

ראו גם רע"פ 5579/10 דוד קריה נ' מדינת ישראל [2.8.10] בשינויים המחויבים:

"יש להוקיע בחומרה רבה מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם פגיעה והעלבה בעובדי ציבור במהלך מילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי החוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור על מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד [...] מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו" (ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 8.3.1988)). בתקופה המתאפיינת בגלי אלימות פיזית ומילולית כלפי עובדי ציבור, שומה להגן על השירות הציבורי ועל עובדי הציבור מפני פגיעה בלתי ראויה בכבודם ובמעמדם (רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 13.8.2008)). על כן בתי המשפט מחויבים להכביד את ידם ולתת עונשים מרתיעים (רע"פ 1860/07 נחמני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.6.2007))."

בת.פ 57226-03-19 (בית משפט השלום ברמלה) מדינת ישראל נ' כטייר [31.12.19] נקבע:

"...בית המשפט ינקוט באפס סובלנות כלפי כל התנהגות אלימה או מאיימת כלפי סוהרים, וכי השכפ"ץ הפיזי שאותו הם לעתים נאלצים ללבוש במסגרת תפקידם, בהחלט מגובה בשכפ"ץ משפטי, עונשי, מרתיע- רוח גבית מחזקת מאת בית המשפט"

13. מיהות העושה

המשיבה, אשה כבת 65, בעלת תואר שני בסיעוד, עבדה במשך 37 שנה כאחות בבית חולים, לחובתה הרשעה בודדת

משנת 2008 בגין עבירה של ביצוע עבודות שלא בהיתר, סובלת ממחלת הסוכרת. תסקיר שרות המבחן סקר ארוכות את נסיבות חייה הלא פשוטים וההתדרדרות שחלה במצבה עם פרישתה לגמלאות. ויודגש כי לא בנקל יורה בית המשפט על מעצר אשה בגיל המשיבה, נעדרת עבר משמעותי עד תום ההליכים המשפטיים כנגדה.

שירות המבחן פגש פעמיים במשיבה ואולם דומה כי כל ניסיונותיו ליצר שיח מעמיק באשר לעבירות עצמן העלו חרס. שירות המבחן התרשם מנוקשות ועוינות באופן כללי ואף כלפי הממסד, צורכי שליטה גבוהים, קושי משמעותי בוויסות רגשי המוביל לתגובות קיצוניות, טשטוש דפוסי התנהגות קיצוניים ופוגעניים, אימפולסיביות, כעס עז וזעם, חווית רדיפה ותחושת קורבנות מצד הסובבים אותה ומגורמי אכיפת החוק אשר רוצים להסב לה רע אך בשל דעותיה הפוליטיות, שימוש בטון תוקפני, התבטאות זו הופנתה אף כלפי שירות המבחן בעצמו אשר תפקידו לשמש כגורם שיקומי מסייע למשיבה. לצד זאת, התרשם שירות המבחן מאשה בעלת יכולות וכוחות ומדרגת סיכון בינונית להתנהגות אלימה ותוקפנית.

שילוב התרשמותו של שירות המבחן מעמדותיה הנוקשות לצד העובדה כי אך בחודש אוגוסט 2021 נחקרה באשר לעבירה דומה כלפי ראש הממשלה וחרף העובדה שניתנה לה ההזדמנות ותיקה נסגר בעילה של נסיבות העניין בכללותן, הרהיבה עוז וביצעה לכאורה מעשים חמורים יותר מלמדים על עוצמת סיכון לא מבוטלת ומידת אמון פחותה שניתן ליתן בה. לעניין זה, אין בידי לקבל טענת ב"כ המשיבה לפיה בעצם העובדה שתיקה הקודם נסגר, הועבר מסר של לגיטימציה. באותה המידה ניתן לסבור כי שחרורה יוביל לאותה הלגיטימציה.

מהתרשמות מן המפקחים המוצעים בשירות המבחן עולה כי בעלה ובתה מתארים המשיבה כאדם המתקשה למתן התנהלותו ותגובותיו.

המשיבה לא שתפה פעולה בחקירותיה ולא בפניי שירות המבחן באופן המעצים את מסוכנותה, שכן לא ניתן בנסיבות אלה לדעת מקור גישה לתחמושת חיה אותה צרפה לכאורה למכתביה. וכידוע, הגם שחזקת החפות עומדת למשיבה, הרי שנטילת אחריות כבר בשלב המעצר יש בה כדי להפחית מרמת המסוכנות. לעניין זה ראה בש"פ 8097/20 **מוחמד צלאח נ' מדינת ישראל** [25.11.20] במקרה זה נדחה ערר על החלטת בית משפט המחוזי שדחה ערר על בית משפט שלום שהורה על מעצר עד תום ההליכים המשפטיים במקרה בו הנאשם איים על קצין מודיעין בבית סוהר "מעשיהו" בפגיעה בגוף ילדיו באופן ששלח סרטון למתלון בו נראית יד ואקדח ממנו נורים מספר כדורים וסמוך לכך שלח הודעה "זכור שיש לך ילדים". שם דובר על נאשם כבן 25 נעדר הרשעות קודמות, אשר שמר על זכות השתיקה ולא ניתן היה להבין הרקע לביצוע מעשיו.

14. חלופת המעצר

גם כאשר המסוכנות ניכרת על פניה על בית המשפט לבחון באם יש בכוחה של חלופת מעצר להפיג את עוצמת המסוכנות. בהקשר זה אציין כי מקובלת עליי עמדת ב"כ המבקשת לפיה ככל שהיה מתקבל תסקיר חיובי בעניינה של המשיבה ובפרט בכל הנוגע למשיבה עצמה, היה מקום לשקול בחיוב אפשרות שחרורה לחלופת מעצר או למצער,

למעצר באיזוק אלקטרוני ובהעדר התאמה של המפקחים המוצעים, היה מקום לתור אחר מפקחים אשר יתנו מענה הולם לתכליות המעצר. ואולם, אין זהו המקרה שבפניי שכן תנאי ראשון לבחינת אפשרות שחרור לחלופת מעצר, הינו אמון שעל בית המשפט לתת במשיבה. (ראה בש"פ 669/21 **שדאד כראג'ה נ' מדינת ישראל** [11.2.21])

שירות המבחן בחן אפשרות שחרורה של המשיבה לחלופת מעצר בית בביתה בפיקוח בעלה, בנותיה וגיסה. שירות המבחן התרשם מהערבים כאנשים נורמטיביים, בעלי רצון לסייע למשיבה מתוך קשר רגשי ונאמנות ואולם לא מצא המפקחים כמתאימים למלאכת הפיקוח.

אשר לבעלה של המשיבה, עלה מתסקיר שירות המבחן שהבעל תאר בעצמו כי חרף הערות חוזרות ונשנות מצדו למתלוננת על רקע התנהלותה, המשיבה לא מיתנה התנהגותה **והתקשה להציב לה גבולות**. אף המשיבה בעצמה תארה מערכת יחסים שאינה יציבה.

בתה הבכורה, תארה את המשיבה בפני שירות המבחן כאשה חמת מזג וכי תחילה התרחקה מאמה בשל הסיטואציה ואך בשל מצבה הנפשי של אמה הסכימה להתגייס לעזרתה. **בתה ביטאה חשש משחרור אמה, להד הציבורי העשוי לנבוע מכך וחשש שמא ינסו לפגוע בהם.**

בתה הצעירה, רואה בהתנהלות המשיבה כפורקן לכאב ותסכול. ואולם, הגם שעלה מהתסקיר כי המשיבה הוציאה צו הרחקה כנגד בתה בתואנה שהבת נקטה כלפיה באלימות, הבת נמנעה מלמסור אודות קיומו של צו ההרחקה לשירות המבחן.

גיסה של המשיבה שלל קשר קרוב עמה.

ויודגש, כי שירות המבחן לא בא בהמלצה לשחרור לנוכח הערכת הסיכון הבינונית להתנהגות עוברת חוק ואלימה, דפוסי התנהלותה, התרשמותם מקושי ממשי בבחינת התנהלותה הבעייתית ועמדותיה העומדות ברקע למעצרה והערכה כי המפקחים המוצעים יתקשו להוות גורם ממתן ומפחית סיכון. וכנקבע בפסיקה לא בנקל יסטה בית המשפט מהמלצה שלילית של שירות המבחן, אלא במקרים חריגים. ראה בש"פ 1597/20 **מדינת ישראל נ' אבו סעב** [11.3.20]; בש"פ 4803/18 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פסקה 12 [26.6.18]; בש"פ 4860/18 **אלקיעאן נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 [26.6.18], בש"פ 4464/18 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 [13.6.18].

שמעתי בקשב רב טיעוני ב"כ הצדדים ועתירת ב"כ המשיב כי אחקור את שני המפקחים המוצעים אשר נשללו על ידי שירות המבחן, הבעל והגיס ובת נוספת אשר לא נבחנה על ידי שירות המבחן. ואולם, לאחר ששקלתי הבקשה, הגעתי לכלל מסקנה, כי עוצמת המסוכנות הנשקפת מהמשיבה בשים לב למהות המעשה לצד מיהות העושה כפי שפורט בהרחבה המתעצמת נוכח עמדותיה, השקפותיה, העדר שיתוף פעולה או רצון לבחון התנהלותה כמו גם תפיסותיה כלפי הממסד, אנשי חוק וחוויות הנרדפות והקורבנות, איני סבורה שיש בכוחה של חלופת מעצר להפיג מסוכנות זו.

למעלה מן הצורך אוסיף כי איני מקבלת את טענת ב"כ המשיבה לפיה כל תפקידם של המפקחים הינו הבנת מלאכת הפיקוח ודיווח למשטרת ישראל ככל ותבוצע הפרה. כנקבע בפסיקת בית המשפט העליון, תפקידם של המפקחים אינו טכני בלבד - שידעו להתקשר למשטרה במקרה הפרה, אלא עליהם להפעיל על הנאשם מרות, סמכות ולהיות בעלי מודעות מסוימת לסיכון הנשקף מן הנאשם. (בש"פ 6855/11 פלוני נגד מדינת ישראל [27.9.11]).

בהתייחס לטענת ב"כ המשיבה לפיה בית המשפט המחוזי התווה את הדרך לשחרור המשיבה כבר בערר על הליך הימים לאחר שהוגשה הצהרת תובע, הדברים היו נכונים לשעתם בטרם הגשת כתב האישום ועל אחת כמה וכמה בטרם קבלת תסקיר. אחזור על דעתי כי ככל שהיה מתקבל תסקיר חיובי בעניינה של המשיבה **בכל הנוגע למשיבה עצמה**, אכן ניתן היה לבחון זאת בחיוב ואולם, כאמור אין זה המצב במקרה שלפניי.

נוכח כל האמור, מורה על מעצרה של המשיבה עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדה.

המזכירות תשלח עותק החלטתי לשירות המבחן.

ניתנה והודעה ביום כ"ז סיוון תשפ"ב, 26/06/2022 במעמד הנוכחים בפרוטוקול הדיון.

דורית סבן נוי, שופטת